

ZAKAZANE MIASTO

W SERCU PEKINU ZNAJDUJE SIĘ ZAKAZANE MIASTO, SIEDZIBA DWÓCH OSTATNICH DYNASTII CESARSKICH: MING I QING.

Zwano je zakazanym, gdyż nikt niepowołany nie mógł wejść do środka. Ten zamknięty i zazdrośnie strzeżony świat zamieszkiwały jednak tysiące dwórek i eunuchów. Była to scena walk o władzę, zdrad i namiętności. Każdy z dwudziestu czterech cesarzy władających Zakazanym Miastem budował kolejne pawilony, a dziś jest ich podobno 9999 (cyfra 9 symbolizuje w Chinach doskonałość i długowieczność).

Sima Qian, autor *Zapisków historyka*, jest twórcą idei miasta w mieście – lustrzanego odbicia siedziby boga Niebios, który żyje pośród gwiazd z Gwiazdą Polarną w centrum. Koncepcja ta legitymizuje władzę absolutną Syna Niebios, czyli cesarza.

ZAKAZANE MIASTO, WZNIESIONE NA OSI PÓŁNOC-POŁUDNIE, ZAJMUJE PONAD 70 HEKTARÓW I MA CZTERY BRAMY WEJŚCIOWE (PO JEDNEJ NA KAŻDĄ STRONĘ ŚWIATA). OTACZA JE WYSOKI MUR Z FOSĄ.

CHIŃSKIE ZNAKI

CHIŃSKIE
ZNAKI, HANZI,
TO NAJMNIJSZE
JEDNOSTKI
ZNACZENIOWE.
ICH KOMBINACJE
POZWALAJĄ TWORZYĆ
BARDZIEJ ZŁOŻONE
WYRAZY.

„Przodkami” hanzi są piktogramy, czyli stylizowane odwzorowania istniejących kształtów. Ich początki sięgają dynastii Shang, kiedy to pisano na kościach i skorupach zwierząt – w celach wróżebnych. Piktogramy stanowią dziś jedynie niewielki procent chińskich znaków, większość składa się bowiem z dwóch części: semantycznej (czyli z tak zwanego klucza) i fonetycznej.

Klucze są podstawowym elementem klasyfikacyjnym, służącym do porządkowania znaków. Słownik Kangxi, nazwany tak na cześć cesarza, który zlecił jego opracowanie w 1710 roku, zawiera 47 035 znaków uporządkowanych według 214 kluczy liczących od 1 do 17 kresek.

NAUKA ZNAKÓW
TO TRENING DLA UMYŚŁU!
SKŁADA SIĘ NA NIĄ WIELE
POZIOMÓW: OPANOWANIE
KOLEJNOŚCI PISANIA KRESEK,
WYMOWY W PINYIN (OFICJALNYM
SYSTEMIE TRANSKRYPCJI
FONETYCZNEJ), TONÓW
ORAZ ZNACZEŃ.

KTÓRY ZNAK JEST
NAJTRUDNIEJSZY?
„BIANG” – BO MA
AŻ 57 KRESEK! TO NAZWA
TRADYCYJNEJ POTRAWY
Z PROWINCJI SHAANXI
– SZEROKICH WSTĄŻEK
MAKARONU W BULIONIE.

OBCINANIE WŁOSÓW

Gęsty grzebyk, nożyczki, peleryna fryzjerska, lustro wiszące na ścianie albo nieduże lusterko, jeśli czynność odbywa się pod gołym niebem. Zwariowani fryzjerzy grasują po hutongach Pekinu lub czekają na klientów w ciasnych jak dziuple zakładkach. Narzędzia pracy? Tylko te naprawdę niezbędne. Wszystko polega tu na zręczności palców, dużym zaufaniu i porozumieniu bez słów: wymianie zaledwie paru spojrzeń z klientem.

W TAKICH MIEJSCACH STRZYGĄ SIĘ NIEMAL WYŁĄCZNIE MĘŻCZYŹNI. KOBIETY, MŁODZIEŻ I DZIECI SĄ RACZEJ BYWALCAMI SALONÓW FRYZJERSKICH Z PRAWDZIWEGO ZDARZENIA – TAKICH Z FOTELAMI, WAŁKAMI, SUSZARKAMI HEŁMOWYMI I LOKÓWKAMI.

Ciąć czy nie ciąć?
Oto jest pytanie!

Jak we wszystkich kulturach rolniczych, także w tej fazy Księżyca rozstrzygają, kiedy ściąć włosy. Są dni sprzyjające strzyżeniu i całkiem niepomysłne, zanim więc sięgniesz po nożyczki, spójrz w kalendarz!

W DAWNYCH CZASACH CHIŃSCY MĘŻCZYŹNI BYLI DŁUGOWŁOSI. W TRAKTACIE KONFUCJAŃSKIM *KSIĘGA NABOŻNOŚCI SYNOWSKIEJ* CZYTAMY, ŻE WŁOSY TO DAR OD RODZICÓW, A ICH OBCINANIE DOWODZI BRAKU SZACUNKU.

WIELKIE RZEKI

NAJWAŻNIEJSZYMI CHIŃSKIMI RZEKAMI SĄ
RZĘKA BŁĘKITNA (JANGCY) I ŻÓŁTA RZĘKA (HUANG HE).

Żółta Rzeka, kolebka cywilizacji chińskiej, bierze swój początek w Qinghai, a po pokonaniu 5400 km wpada do zatoki Morza Żółtego. Nazwę zawdzięcza niesionym przez nurt charakterystycznym osadom lessowym.

RZĘKA BŁĘKITNA JEST NAJDŁUŻSZA W CHINACH, GDYŻ POKONUJE AŻ 6300 KM. WYPŁYWA Z WYŻYNY TYBETAŃSKIEJ I UCHODZI DO MORZA WSCHODNIOCHIŃSKIEGO. REJSY PO JANGCY ROZPOCZYNAJĄ SIĘ W CHONGQINGU, A TRASA PROWADZI PRZEZ OGROMNĄ TAMĘ TRZECZ PRZELOMÓW. ELEKTROWNIA WODNA TAMY, UKOŃCZONA W 2006 ROKU, DYSPONUJE MOCĄ CAŁKOWITĄ 22 500 MEGAWATÓW, CO CZYNI JĄ DRUGĄ NAJPOTĘŻNIEJSZĄ ELEKTROWNIĄ NA ŚWIECIE.

Chiny cierpią z powodu niedoboru wody – choć mają jedynie 7% zasobów wodnych świata, mieszka tu ponad 20% populacji ludzkiej. By temu zaradzić, rząd zatwierdził ogromny projekt przekierowania wód słodkich z południa na północ, to znaczy budowę kanałów transportujących wody Rzeki Błękitnej do Żółtej Rzeki. Chodziło o 3,8 miliona basenów olimpijskich wody każdego roku! Projekt od początku budził duże kontrowersje – nie tylko miał negatywny wpływ na środowisko, lecz także oznaczał konieczność przesiedlenia milionów obywateli. Wielu ekspertów uważało wówczas, że zamiast wdrażać drastyczne rozwiązania, należy zmniejszyć zużycie wody.

JEŚLI BĘDZIESZ
W KUANGSI, WYBIERZ SIĘ
W REJS PO RZECIE LI NA POKŁADZIE
KILKUPOZIOMOWEGO STATKU LUB
TRADYCYJNEJ MAŁEJ ŁODZI. WIDOK
NA WZGÓRZA KRASOWE JEST JEDYNY
W SWOIM RODZAJU! MIEJ PRZY SOBIE
BANKNOT O NOMINALE 20 JUANÓW,
NA KTÓRYM PRZEDSTAWIONO
TEN MAŁOWNICZY
KRAJOBRAZ.

